

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 370/2011-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. augusta 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. D. A., B., zastúpeného advokátkou JUDr. E. B., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaniach vedených Okresným súdom Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 3 Er 220/2010 a Krajským súdom v Trenčíne pod sp. zn. 16 CoE 31/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. D. A. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. júla 2011 doručená sťažnosť Ing. D. A., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaniach vedených Okresným súdom Bánovce nad Bebravou (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 3 Er 220/2010 a Krajským súdom v

Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 16 CoE 31/2011. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 18. júla 2011.

Zo sťažnosti a z pripojených listinných dôkazov vyplýva, že jednak rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č. k. 16 C 103/2001-384 z 18. januára 2008 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co 238/07, ako aj uznesením Okresného súdu Bratislava I č. k. 16 C 103/2001-412 z 30. januára 2008 bola spoločnosť R., s. r. o. (ďalej len „povinná“), zaviazaná zaplatiť sťažovateľovi istinu s príslušenstvom a trovy konania. Na základe uvedených exekučných titulov sťažovateľ 19. mája 2010 podal návrh na začatie exekúcie proti povinnej, pričom ako povinného 2 označil aj spoločnosť G., a. s. (ďalej len „poisťovňa“), keďže v celom priebehu konania vo veci samej bola poisťovňa, resp. jej právna predchodkyňa vedľajšou účastníčkou z dôvodu, že povinná mala uzatvorené zodpovednostné poistenie pre prípad, že svojou činnosťou spôsobí tretej osobe škodu. Sťažovateľ poukázal na ustanovenie § 822 a § 823 Občianskeho zákonníka, podľa ktorých povinná mala právo na to, aby poisťovňa uhradila za ňu škodu v prípade poistnej udalosti, pokiaľ je poistený zodpovedný za túto škodu. Upovedomením exekútora sp. zn. Ex 59/10 z 1. júla 2010 bola začatá exekúcia, a to tak proti povinnej, ako aj proti poisťovni. Uznesením okresného súdu č. k. 3 Er 220/2010-47 z 29. októbra 2010 bolo vyhovené námietkam poisťovne. Uznesením krajského súdu č. k. 16 CoE 31/2011-65 z 27. apríla 2011, ktoré bolo doručené 17. mája 2011, bolo potvrdené uznesenie okresného súdu z 29. októbra 2010. Napokon uznesením okresného súdu č. k. 3 Er 220/2010-77 z 23. júna 2011 bola exekúcia proti poisťovni zastavená. Toto uznesenie bolo právnej zástupkyňi sťažovateľa doručené 8. júla 2011.

Podľa názoru sťažovateľa postupom okresného súdu a krajského súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a domáhať sa označených práv podľa ústavy a dohovoru.

Sťažovateľ sa domáhal v súdnom konaní náhrady škody voči povinnej preto, lebo sa nemohol tejto domáhať priamo voči poisťovni, ktorá bola poisťiteľom povinnej. Priamy nárok podľa § 823 Občianskeho zákonníka totiž poškodený voči poisťiteľovi

v zodpovednostom poistení nemá. Práve preto vystupovala poisťovňa v konaní len ako vedľajšia účastníčka na strane povinnej. Povinná napriek právoplatnosti exekučných titulov však sťažovateľovi priznané plnenie neposkytla. Preto bolo potrebné podať návrh na začatie exekučného konania. Poisťovňa odmietla plniť s odôvodnením, že nebola zaviazaná exekučným titulom nič sťažovateľovi zaplatiť. Pokiaľ v ustanovení § 822 a hlavne § 823 Občianskeho zákonníka sa poisťiteľovi ukladá zaplatiť náhradu poškodenému, potom pri ústavne konformnom výklade týchto ustanovení musí existovať spôsob, ktorým je možné domôcť sa splnenia povinností uložených zákonom. Toto právo však bolo všeobecnými súdmi odňaté. Tieto totiž nerozlíšili právo na náhradu škody, kde voči poisťovateľovi poškodený nemá priamy nárok, od exekučného titulu, ktorý nastal pri prechode práva potom, ako o náhrade škody bolo právoplatne rozhodnuté. Práve týmto postupom došlo k odňatiu práva sťažovateľa na súdnu ochranu.

Sťažovateľ navrhuje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy a dohovoru v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 3 Er 220/2010 v súvislosti s uzneseniami č. k. 3 Er 220/2010-47 z 29. októbra 2010, ako aj č. k. 3 Er 220/2010-77 z 23. júna 2011, ale tiež v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 16 CoE 31/2011 v súvislosti s uznesením č. k. 16 CoE 31/2011-65 z 27. apríla 2011 s tým, aby uvedené uznesenia boli zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie. Požaduje tiež priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 10 000 € a náhradu trov konania vo výške 314,18 €.

Podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľ nepodal proti uzneseniu krajského súdu č. k. 16 CoE 31/2011-65 z 27. apríla 2011 dovolanie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Na rozhodnutie o tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti uzneseniu okresného súdu č. k. 3 Er 220/2010-47 z 29. októbra 2010, nie je daná právomoc ústavného súdu. Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

Proti uzneseniu okresného súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa vo vzťahu voči okresnému súdu mal krajský súd v odvolacom konaní. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu. K tomu treba dodať, že sťažovateľ právo podať odvolanie aj využil.

Do značnej miery obdobná je situácia aj vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu č. k. 16 CoE 31/2011-65 z 27. apríla 2011. Túto časť sťažnosti považuje ústavný súd za neprípustnú.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Sťažovateľ sám tvrdí, že postupom krajského súdu mu bola odňatá možnosť konať v exekučnom konaní vo vzťahu voči poisťovni. Tvrdí teda vlastne danosť dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku, ktorý zároveň zakladá aj prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ podľa zistenia ústavného súdu dovolanie nepodal, nevyčerpal tým mimoriadny opravný prostriedok, ktorý mu Občiansky súdny poriadok na ochranu označených práv účinne poskytuje a na použitie ktorého bol sťažovateľ oprávnený. Táto skutočnosť zakladá neprípustnosť sťažnosti.

Sťažovateľ ani len netvrdil (tým menej preukazoval), že dovolanie nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Preto vôbec neprichádzal zo strany ústavného súdu do úvahy prípadný postup podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Napokon tú časť sťažnosti, ktorá smeruje proti uzneseniu okresného súdu č. k. 3 Er 220/2010-77 z 23. júna 2011, ktorým bola exekúcia proti poisťovni zastavená, považuje ústavný súd za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Uvedeným uznesením bola exekúcia proti poisťovni zastavená s poukazom na ustanovenie § 50 ods. 5 Exekučného poriadku, podľa ktorého ak je rozhodnutie, ktorým sa námietkam vyhovel, právoplatné, súd exekúciu zastaví. Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Z uvedeného je zrejmé už na prvý pohľad, že po právoplatnom vyhovení námietkam poisťovne nemohol okresný súd postupovať inak, než postupoval.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. augusta 2011